చేదు అనుకున్నది చేదుకాదు తీపేననీ, తనలో వున్నదే అసలు చేదనే నిజం తెలుసుకున్న తర్వాత....సిగ్గు కలగదూ?

ఓ ఆదివారం పొద్దుటే—

చిలికి చిలికి వర్షిస్తున్న జల్లులా-నిష్ఠూరోక్తులతో కీచులాడుకున్నారు రుక్మిణీ, రామారావు.

అవశాన ఆ మగమహారాజు స్నానం గబగబా చేసేసి టిఫిను ప్రసక్తి ఎత్తకుండా బయటికి వుడాయించేశాడు. ఉడిపి హోటల్లో రెండు మసాలాదోసెలు దట్టించి, కాఫీ పుచ్చుకుని ఊర్లో ఫ్రెండ్స్‌తో గప్పాలు చెప్పుకుంటుండగా—

చేదు నిజం

శ్రీవారు టిఫిను పుచ్చుకోకుండా పరకడుపున చికాకుతో వెళ్ళిపోయారే అని మధనపడిపోయింది రుక్మిణి. తెరిపిలేని ఇంటిపన్లలోపడి. కొట్లాటకి దిగిన ఇద్దరు పసివాళ్ళను అదిరించి, బెదిరించి, రెండు తగలనిచ్చి వీధిలోకి గెంటి మరీ వూపిరి పీల్చుకుంది. పాపం! 'ఆదివారాలు ఇలాగే ఏడుస్తూంటాయ్ తన బ్రతుక్కి' అనుకుంది.

రామారావుకు లోలోపల కించగానేవుంది. 'తనే తొందరపడిపోయి కాట్లాటకి దిగాడా! రుక్మిణికి కాస్త కోపమెక్కువే. ఏవిటో! ఆదివారం ఆలశ్యంగా లేచేదిపోయి పుట్టి మునిగినట్టు పెందరాళే లేవటంతో మొదలయింది ఘర్షణ. తను పళ్ళుతోముకుని ఇరవై నిమిషాలు దాటినా ఒక్క కాఫీ చుక్క పళ్ళేదు మరి! పనిపిల్ల ఆ పూటకి రానన్నదని రుక్మిణి కసవు ఊడ్చేస్తూ తను వేకువనే లేచినందుకు కస్సుమంది! సర్లే: అయిపోయిందేదో! — మధ్యాహ్నం కావొచ్చింది. రుక్మిణీ మూడ్ ఎలావుందో! ఇంటికెళ్ళి శాంతపరుస్తేగాని....' అనుకున్నాడు.

'అయ్యో!.... అప్పుడే ఒంటిగంట దాటిపోయింది. శ్రీవారి తిరుగుళ్ళకు అంతుందా? ఆకలివేస్తేనే తప్ప ఇంటి మొహం చూడర్లావుంది. తనేదో పన్లోపడి కాస్త ఆలశ్యంగా చేసినందుకే ఇంటిమీద అలిగి ఉడాయిస్తే ఏంచేసేది? వారంరోజుల్లో ఒక్కరోజున భర్తచెంగటకూచుని తృప్తిగా మధ్యాహ్నం భోజనంచేస్తూ, తాపీగా ఆ కబురూ ఈ కబురూ చెప్పుకుంటుంటే ఎంత సరదాగా వుంటుంది!'—ఆందోళన పడిపోతోంది.

"రుక్కూ! — రుక్కూ!"

బయటనుండి గబగబ తలుపు బాదుతున్నాడు రామారావు.

వికసించిన మొహంతో ఛెంగున వెళ్ళి తలుపు తీసి నిలబడింది రుక్మిణి. రుక్మిణి వదనం తిలకిస్తూ పులకించిపోయాడు రామారావు.

"తిరుగుళ్ళు అయినాయా? కాళ్ళు కడుక్కోండి! వడ్డించేస్తున్నాను!" — చిరుకోపం ప్రదర్శించింది రుక్మిణి, భర్తమూడ్ కనిపెట్టి.

పిల్లల భోజనాలెప్పుడోఅయిపోయాయ్. బయట ఆడుకుంటున్నారు గాబోలు. ఏమీ ఎరగనట్టే ఉత్సాహంగానే చకచక వడ్డించేస్తోంది రుక్మిణి.

తువ్వాలుతో మొహం తుడుచుకుంటూ వంటింట్లోకొచ్చి పీఠంమీద కూచున్నాడు రామారావు. ఎదురుగా తనూ పీఠం వాల్చుకుని కూచుంది రుక్మిణి.

"సారీ! రుక్కూ! పొద్దుట...."

"ఎక్కడో టిఫిను దట్టించి బాగా కాలక్షేపం చేశారనుకుంటున్నాను. అంతేగదా!" —కొట్టిపారేసింది తనని నోరెత్తనియ్యకుండా.

కందిపొడి, నేతిచుక్కతో అన్నం ముద్దలు ఆరగించటం అయిపోయి, అన్నంలోకి పప్పుపులుసు వడ్డించుతూ భర్తమొహంలోకి నిశితంగా చూస్తూ ఆప్యాయత ఉట్టిపడేలా గిన్నెలోంచి గరిటెతో కూరతీసి ఆయన కంచంలో వేసింది. అది రామారావుకు ఇష్టమైన కూర!

ఎగిరిపడ్డంత సంబరంతో—

"చెప్పలేదేమిటోయ్!" అని లొట్టలేస్తూ

ఇన్ — ఔట్

'హలో'— అంటూ
తూర్పు వాకిలిగుండా—
వచ్చేసే అతిధి దేవుడు—

'చలో' అంటూ
నెట్టివేయబడతాడు—
పడమటి గుమ్మంలో—
మెరిసే సంద్రంలోకి!!!

—కళాశాస్త్రి

కూరముక్క నోట్లోకి కూరుకున్నాడు రామారావు. మరుక్షణం మొహం వికారంగా పెట్టి, గుటక వేసి:

"అబ్బబ్బ! చేదు. విషం!" అరిచాడు.

"మీకిష్టమని చేశాను. ఆ కంగారేవిటి?"

"నువ్వు తిని చూడు."

"చేదు- విషం కూడానా? మీ చాదస్తం! మాటలు మరీ నేర్చారు- ఊఁ! ముక్కలు నవనవలాడ్తున్నాయ్" తనూ ఓ ముక్క నోట్లో వేసుకుంది.

రామారావుసాధిస్తూంటే రుక్మిణి చిరాగ్గా బదులుచెప్పలేదు.

"—అది చేదుకాయల్ని అంటగడుతుంటే చూసి తీసుకోనక్కర్లేదా? చెత్తకాయలు! నోరంతా పాడయిపోయింది!" —రెట్టిస్తూ, కూరని కంచంలోంచి తీసి కసిగా నేలమీద పడేశాడు.

"ఓహో! చెత్తకాయలేం? ఆ మాట కాస్తే ఇవి కొన్లేదు!" —చిలిపిగా నవ్వేసింది కళ్ళు పెద్దవి చేస్తూ రుక్మిణి.

కె.సుబ్రహ్మణ్యం

అలా రుక్మిణి కొంటెగా నవ్వుతుంటే ఎంతో ముచ్చటపడతాడు రామారావు. ప్రస్తుతం ఆ నవ్వు బీరాలు చేదు బీరకాయల మూలానే చికాకు తెప్పించాయ్ అతడికి.

'ఇదేమిటి? చేదుగా వుందే! ఏదో కాస్త!'

"ఆఁ- ఓ కాయకి కూస్తంత చేదు పట్టి వుంటుందండీ! అంత మాత్రానికి బొబ్బరిస్తే."

"అది సరే! ఎక్కడ కొన్నావ్ బీరకాయలు?"

"ఎక్కడో! పోనిద్దురూ! కూర అక్కర్లేకపోతే మానేద్దురూ!"— దీర్ఘంతీసి, మొహం అదోలా పెట్టేసింది రుక్మిణి.

"రోజూ పట్టుకొచ్చే కూరలమ్మి దగ్గిరేనా కొంట?—"

"ఇవి కృష్ణమూర్తిగారి ఇంటి దొడ్లో కాయించిన కాయలండీ! ఇవాళ పొద్దుట వాళ్ళ మనిషికిచ్చి పంపించారు!" ఈ రామబాణంతో రామారావు నోటికి

తాళం పడుతుందన్న భావంతో అంది రుక్మిణి.

"ఇహనేం? ఇల్లాంటి చెత్త కాయలు ఆవిడ పంపించటంలో వుద్దేశ్యమే(విటి? పండేముందు నువ్వు వొక్కో—కాయముక్క—రుచిచూసి మరీ తగలెయ్యలేక పోయావ్?" విజృంభించాడు రామారావు.

పదే పదే చెత్త కాయలు అంటుంచే రుక్మిణికి మండుకొచ్చింది. 'ఏం మనిషి? తను ఏమైనా కలగన్నదా! పొరబాటు జరిగి పోయి వుంటుందే తప్ప మిసెస్ కృష్ణమూర్తి అల్లాంటిది కాదు! ఎలాగోలా సర్దుకుపోవాలిగానీ! ఆపతల ఆవిడ స్నేహం పాటించి అభిమానంతో పంపినందుగ్గాను హర్షించటం పోయి ఇలా అసహ్యంగా దెప్పడం ఏం బావుంటుంది!' కంచంలో పెట్టిన చెయ్యి అలానే వుండిపోయింది. రుక్మిణి ముద్ద ఎత్తలేదు. తమాయించు కుంటూనే—

"ఆవిడ్నిమటుకు తప్పుబడితే నేనొప్పు కోను!" అనేసింది రుక్మిణి. "మీరనే మాటలన్నీ నేను పడతాను! వాళ్ళ మంచి తనం గ్రహించి కృతజ్ఞత ప్రకటించటం మన ధర్మంకాదా?"

"అదేదో నువ్వే చెప్పొచ్చుగా! పనికి మాలినవని వున్నదున్నట్లు మనలోమాటగా అన్నందుకు ఇంత ఉపోద్ఘాతం ఎందుకు?" అన్నాడు రామారావు.

"అదే అనొద్దంటున్నాను! తిన్నగా అర్థంచేసుకుని మరీ మాట్లాడాలి". ఆవేశంగా జవాబిచ్చింది రుక్మిణి.

"భర్తపట్ల లేని అభిమానం ఎవరో పొరుగావిడ మీద పుట్టుకొచ్చిందా? నేనయి తేనా — ఆ ఆలుమగల్నిద్దర్నీ చక్కా భోజ నాలకి పిల్చేసి, వాళ్ళు పంపిన కాయలతో చక్కా కూరవండేసి తినేవరకూ వదిలి పెట్టేవాణ్ని కాను!"

"ఆహా! మనలో అల్పత్వం అతిశయం చేసుకోవటానికా! ఇరుగూ — పొరుగూ అంటూ ధ్యాస వుండకపోతేపోను! హాయి! చీకూ చింతా వుండదు! చాటుగా వాళ్ళమీద అక్కసు వెళ్ళగక్కటం ఏం మంచిపని! ఛీ! —బుద్ధిలేనిదాన్ని! ఇష్టపడతారని వండి పెట్టినందుకు తగినశాస్తి చేశారు!" ఉక్రోషంతో కంచంలోనే చెయ్యికడిగేస్తూంచే కళ్ళలో నీరు తిరిగింది రుక్మిణికి.

రామారావు పే(బేగిపోయి, ఎంగిలి చేత్తో కంచంఎత్తి నేలమీద తపీమనిపించి తనూ లేచిపోయాడు!

"కంచం ఏం పాపం చేసింది? బోర్లా దబ్బెట్టి కొన్నాను."

"నా దబ్బేకదా! నీకెందుకూ కష్టం?" —తీర్పు ఇచ్చినట్లు ఆపతలికి వెళ్ళాడు.

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
గోదారి రాదారిలో కృష్ణను పలకరించే
[illegible]
ఏ కావలోనైనా వెలుగుగానే వుంటుంది.

—సౌంద్యశ్రీ

"ఇంట్లోవన్నీ మీవే! అవన్నీ బద్దలు కొట్టి వెళ్ళండి:" కన్నీరు కారుస్తూ కూలబడి పోయింది రుక్మిణి. ఆ రోజల్లా తనని ఏడిపిస్తున్నందుకు దుఃఖం ఆగలేదు.

గబగబ (డెస్సుచేసుకుని యింట్లో వాతావరణం తట్టుకోలేనట్లు బయటికి వెళ్ళి పోయాడు రామారావు.

* * *

మేటినీ షో చూసి సంజెవేళ గూట్లోకి చేరబోయే పక్షిలా వాలివచ్చాడు రామారావు.

ఇంటి తలుపులు తెరిచే వున్నాయి. 'రుక్మిణి ఒక్కతే ఏం చేస్తోందో!'

"నాన్నొచ్చారు! నాన్నొచ్చారమ్మా!" కేక పెడుతూ ఇద్దరు పిల్లలూ రామారావును వాటేసుకున్నారు.

ఎదురుగ్గా రుక్మిణిని చూసి విస్తుబోయాడు.

తల చక్కగా దువ్వి, కొత్త చీర కట్టుకుని, తల్లో మల్లెపూలు నిండుగా పెట్టుకుని కళకళ లాడుతున్న వదనంతో స్వాగతం పలికింది రుక్మిణి. పగలు జరిగిన రభస తాలూకు చిహ్నాలు తుడిచిపెట్టుకుపోయి ఇల్లు శోభాయమానంగా రూపుదిద్దుకుంది. 'ఇంత త్వరలో ఎలా మరిచిపోగలిగిందో రుక్మిణి!'

"టిఫిను తీసుకోండి!"

ప్లేటులో ఓ స్వీటూ, ప్రక్కగా కారప్పూస పెట్టి అందించింది రామారావుకు. పిల్లలిద్దరికీ పెట్టింది.

స్వీటుముక్క తింటూన్న రామారావుకు "ఇల్లేకదా స్వర్గసీమ!" సూక్తి జ్ఞాపకం వచ్చింది. కాఫీ కలిపి తెచ్చిపెడుతూ అడిగింది రుక్మిణి—

"ఎలా వుందండీ స్వీటు?"

"వేరే చెప్పాలా? అమృతం!" నవ్వుతూ మెచ్చుకుంటున్నట్లు రుక్మిణి వంక చూశాడు.

"రుచి చూశాకే పెట్టానండోయ్!" —రుక్మిణి నవ్వుతోంది! ఆవిడ ధోరణి అర్థమైనట్లు—

"మరీ సాగదీస్తే తెగిపోతుందోయ్!" అన్నాడు తనూ తేలిగ్గా నవ్వేస్తూ.

"మీరు మధ్యాహ్నం చేసిన ఘన కార్యంతో నా తెక్కడ వోపిక వచ్చిందీ టిఫిన్లు చెయ్యడానికి? సెలవురోజు మీకూ మీ పిల్లలకీ సెలవుదినం సఫలం చెయ్య డానికి చాకిరీ వుంటూనే వుంది!"

"అబ్బ! ఆగవే! టిఫిను నువ్వు చెయ్య లేదంటున్నావ్! అంగట్లో కొన్నవి అయితేనేం?" అనునయంగా పలికాడు రామారావు.

"ఉండండి! ఆ కాస్తా చెప్పనివ్వండి!— చేదు బీరకాయలూ, చెత్తకాయలూ అని ఎగతాళి పట్టించారే! కృష్ణమూర్తిగారింట్లోనూ ఈ కాయలు మొదటికాపుకి వచ్చినవి కూర వండుకున్నారట. తీరా వండుకునీ, కాయ చేదు తెలిసొచ్చినా దొడ్లో కాచినవన్న అభిమానం, గర్వం కొద్దీ ఇంటిల్లపాదీ ఆప్యాయంగా కూర ఆరగించారట భోజనానికి. అదట్లావుంచి కాయల తత్వం తెలిక మనకూ—డా పంపించటంలో పొరపాటు జరిగిందని గ్రహించుకున్నాక ఆవిడా ఆయనా ఎంతో నొచ్చుకున్నారట పాపం!"

"అలాగా! ఏదో జరిగిపోయింది! వాళ్ళుమటుకు పాపం ఏంచేస్తారు? తప్పు వాళ్ళదికాదు." బీరకాయల సంగతి వచ్చి నందుకు ఇబ్బందిపడిపోతూ అన్నాడు రామారావు—'ఇందుకేనా రుక్మిణి అంత హుషారుగా వుంది' అనుకుంటూ.

"చెప్పటం పూర్తి అయితేనా? గంట క్రితం మిసెస్ కృష్ణమూర్తి ఇక్కడే వున్నారు పిచ్చాపాటీ చెప్పుకుంటూ. ఈ బాదం హల్వా కారప్పూసా ఆవిడ స్వయంగా చేసి పట్టుకొచ్చినవేనండీ."

చేతిలో మిగిలిన స్వీటు ముక్క కాస్తా యాంత్రికంగా ప్లేటులో పెట్టేస్తూ తల దించుకున్నాడు రామారావు.

"హల్వా తినవేం? బాగోలేదా నాన్నా!" —అమాయకంగా అడుగుతున్నారు పిల్లలు.

"చేదు" నిజం తలంపుకొచ్చి వాళ్ళనాన్న నీరుకారిపోయాడని ఆ పిల్లలకేమి తెలుసు!